

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Херсонський інститут

Кафедра правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Херсонського інституту

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Петричук С.І.

«25» серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні
кафедри правових
дисциплін

Протокол №1 від «25» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Мкртчян Р.С.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК17 Цивільне право

Спеціальність

Д8 «Право»

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Право

Херсон ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 2025 р.

Розробник (-и) си́лабусу навчальної дисципліни: Кандидат юридичних наук, доцент кафедри правових дисциплін Херсонського інституту ПраТ «ВНЗ «МАУП» Попов Сергій Юрійович

Викладач: Попов Сергій Юрійович

Си́лабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри правових дисциплін
Протокол від 25.08.2025 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Цивільне право
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	D8 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	8 кредити / 240 год. Лекції: 62 год. Семінарські / практичні заняття: 62 год. Самостійна робота: 116 год.
Термін вивчення дисципліни	III-IV семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Залік, екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача навчальної дисципліни

П.І.Б. викладача	Попов Сергій Юрійович
Науковий ступінь	Кандидат юридичних наук
Посада	Доцент кафедри правових дисциплін Херсонського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
Дисципліни, які викладає НПП	Господарське право; Цивільне право.
Напрями наукових досліджень	Кримінальний процес, господарське право, корпоративне право, право власності, майнові та особисті немайнові права, кримінологія, криміналістика, оперативно-розшукова діяльність
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Реєстрація у базі Google Академія: https://scholar.google.ru/citations?view_op=list_works&hl=ru&user=MzqtxYoAAAAJ Реєстрація у ORCID: 0009-0004-7581-1024
Контактна інформація викладача	
E-mail:	sergijpopov019@gmail.com
Контактний телефон	+380503966002
Телефон кафедри	0967442453
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/kafedra-pravovyh-dyscyplin/sklad-kafedry

1. Коротка анотація до дисципліни. Цивільне право - одна з фундаментальних навчальних дисциплін, яка вивчається на юридичних факультетах вищих навчальних закладів. Важливе значення цивільного права як галузі права полягає у тому, що воно регулює речові, товарно-грошові, інші майнові та особисті немайнові відносини за участю громадян, юридичних осіб, держави, інших публічно-правових утворень на засадах юридичної рівності, диспозитивності, ініціативи та широкої свободи вибору суб'єктів у визначенні своїх прав та обов'язків. Курс цивільного права тісно пов'язаний та базується на таких дисциплінах, як теорія держави і права, конституційне право України, державне будівництво та місцеве самоврядування, що були вивчені студентами на першому курсі. Цивільне право є важливим підґрунтям для вивчення таких дисциплін, як сімейне право, трудове право, цивільне процесуальне право, господарське право та господарський процес, міжнародне приватне право тощо, які вивчатимуться студентами у наступних семестрах.

2. Мета: набуття студентами знань про значення основних категорій цивільного права, постанов пленумів Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду

цивільних і кримінальних справ, оволодіння навичками правильного тлумачення норм цивільного права та практичного їх застосовування при вирішенні конкретних судових справ.

Завдання: вивчення основних положень цивільного права як галузі права, засвоєння змісту цивільно-правових інститутів, об'єктивних закономірностей їх розвитку; вироблення у студентів умінь застосовувати у практичній діяльності набуті знання і норми цивільного права; засвоювати теоретичні положення науки цивільного права і цивільного законодавства

3. Формат курсу - очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність
Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.
Загальні компетентності ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні компетентності СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Результати навчання

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і

процесуального права.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Тривалість курсу. 240 годин (8 кредити ЄКТС), з них: 62 лекційні години, 62 семінарські(практичні) години та 116 годин на самостійне вивчення.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова*

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): Теорія держави і права, Сімейне право, Конституційне право України.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – проектор та комп'ютер для проведення лекцій та практичних занять, доступ до інтернет-мережі.

Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws

а. Програмне забезпечення для доступу для на сайт «Судова влада України» : <https://court.gov.ua/>

б. Програмне забезпечення для доступу для на сайт «Єдиний державний реєстр судових рішень»: reyestr.court.gov.ua/

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Херсонського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки)

наконсультаціях.

Неприпустимим є:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посиланням на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Цивільне право**», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань та самостійну роботу та балів, отриманих під час іспиту.

Студент, який не з'явився на заняття (незалежно від причини) повинен відпрацювати пропущені заняття та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10.Схема курсу
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	<i>Денна ф/н</i>				<i>Заочна ф/н</i>			
	<i>Усього</i>	<i>в тому числі</i>			<i>Усього</i>	<i>в тому числі</i>		
		<i>Л</i>	<i>Пр</i>	<i>С.р.</i>		<i>Л</i>	<i>Пр.</i>	<i>С.Р.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовний модуль 1.Загальні положення цивільного права.								
Тема 1. Цивільне право як галузь права	11	4	2	5	9	1	-	8
Тема 2. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	11	4	2	5	9	1		8
Тема 3.Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	11	4	2	5	10	1	1	8
Тема 4.Об'єкти цивільних прав.	11	4	2	5	10	1	1	8
Тема 5. Правочини.	11	4	2	5	9	1	-	8
Тема 6. Представництво в цивільному праві. Позовна давність.	8	2	1	5	10	1	1	8
Тема 7. Особисті немайнові права фізичної особи.	7	2	1	4	9		1	8
Разом по змістовному модулю 1	70	24	12	34	66	6	4	56
Змістовний модуль 2.Право власності та інші речові права. Право інтелектуальної власності.								
Тема 8.Загальні положення про право власності.	10	2	2	6	11	1	1	9
Тема 9. Форми права власності.	10	2	2	6	11	1	1	9
Тема 10.Захист права власності.	10	2	2	6	10	1	-	9
Тема 11. Речові права на чуже майно.	9	2	2	5	11	1	1	9
Тема 12. Право інтелектуальної власності.	9	2	2	5	11	2	1	8
МКР №1 (для денної форми навчання)	2	-	2	-	-	-	-	
Разом по змістовному модулю	50	10	12	28	54	6	4	44

Модуль 2								
Змістовний модуль 3. Зобов'язальне право.								
Тема 13. Загальні положення про зобов'язання. Договір.	12	4	2	6	11	1	1	9
Тема 14. Загальна характеристика договорів з передання майна у власність.	12	4	2	6	11	1	1	9
Тема 15. Загальна характеристика договорів з передання майна у тимчасове користування.	10	2	2	6	11	1	1	9
Тема 16. Загальна характеристика договорів щодо виконання робіт.	12	4	2	6	11	1	1	9
Тема 17. Загальна характеристика договорів про надання послуг.	12	4	2	6	10	1		9
Тема 18. Зобов'язання з надання фінансових послуг.	10	2	2	6	10	1		9
Тема 19. Недоговірні зобов'язання.	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 20. Відшкодування шкоди.	12	4	2	6	10	1	1	8
Разом по змістовному модулю	90	26	16	48	84	8	6	70
Змістовний модуль 4. Спадкове право.								
Тема 21. Загальні положення про спадкування.	11	4	2	5	12	1	1	10
Тема 22. Спадкування за заповітом і за законом.	9	2	2	5	12	1	1	10
Тема 23. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину.	8	2	2	4	12	2		10
МКР №3 (для денної форми навчання)	2	-	2		-	-	-	-
Разом по змістовному модулю	30	8	8	14	36	4	2	30
Разом по модулю:	120	34	24	62	120	12	8	100
Разом по дисципліні:	240	62	62	116	240	24	16	200
Форма контролю: екзамен								

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, роботі в малих групах із презентацією результатів (у тому числі із застосуванням рольових ігор із демонстрацією набутих навичок).

Здобувач вищої освіти працює з інформацією самостійно, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконує усні та письмові завдання, виступає з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою, так й індивідуально, моделює поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації (*критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни*).

- виступ-інформування за темами семінарських занять;

- семінар з індивідуальною та груповою роботою;

- семінар у формі дебатів.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Табл.2

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	10	10
Відвідування семінарських занять	1	4	4	5	5
Робота на семінарському занятті	10	4	40	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-		81	95	
Максимальна кількість балів:			176		
176:100=1,76. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,76 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає опрацювання електронних джерел, робота з друкованими публікаціями (наукові праці, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5-7 хв. зі слайдами). Тематика завдань пропонується викладачем. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзамен. Здобувачі вищої освіти готують мультимедійну презентацію. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*).

17. Шкала відповідності оцінок

Табл.3

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Цивільне право: підручник: у 2т. /В.І. Борисова (кер.авт.кол.) Л.М. Баранова, Т.І. Богова та ін.: за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, Л. Яроцького. – Х.:Право, – 2011. – Т.2. – 656с.
2. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. – К.: Видавництво Ліра-К, 2018. – 736 с.
3. Цивільне право. Конспект лекцій для студентів спеціальності 081 – «Право» денної та заочної форм навчання, Терещук Галина Андріївна. – Луцьк: ЛНТУ, 2017. – 267 с.

4. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т; за заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. – К.: Ліра, 2015. – 1024 с.
5. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; [за заг. ред. д.ю.н., професора М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2015. – 814 с.
6. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право. Альбом схем / За ред. Є.О. Мічуріна. – Вид. 4-те, перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2013. – 464 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. [текст] / За заг. ред. Бобрика В.І. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 784 с.
8. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. - 5-те вид., перероб. і допов. / за ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – Т.1. – 832 с.
9. П.С. Матвеев, В.І. Бірюков Цивільне право (в схемах): Навч. посіб. – К.: Алерта, 2013. – 256 с.
10. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина: Академічний курс: Підручник. – 3-тє вид., допов. – К.: «ВД» Дакор», 2013. – 672 с.
11. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Цивільне право України: Підручник. – Вид. 3, перероб. і доп. – К.: Істина, 2013. – 808 с.
12. Цивільне право України (Загальна частина): Навчальний посібник / кол. авт. – К.: «Хай-Тек Прес», 2013. – 432 с. (видання з грифом МОНМС)
13. Цивільне право України: Загальна частина / За ред. професорів І.А. Бірюкова і О.Ю. Заїки. – К.: Алерта, 2014. – 510 с.
14. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В.І. Борисова (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, М.В. Домашенко та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. СпасибоФатєєвої, В.Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. - Х.: Право, 2014. – Т.1. – 656 с.
15. Цивільне право: посібник для підготовки до іспиту / Є.О. Харитонов, Н.Ю. Голубєва. – Видання третє, перероблене та доповнене. – Ч І. – Х.: Одиссей, 2013. – 248 с.

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України // URL : <http://rada.gov.ua/ru>
2. Офіційний сайт Президента України // URL : <http://www.president.gov.ua>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України // URL :<http://www.kmu.gov.ua>
4. Єдиний державний реєстр судових рішень // URL :<http://www.reyestr.court.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України // URL :<https://minjust.gov.ua/ua>

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Ліга: ЗАКОН. URL: <https://www.ligazakon.ua/ru/>
3. Всеукраїнський юридичний портал. URL: <http://zakoni.com.ua/>
4. Юридичний портал. URL: <https://codex.at.ua/>